GAZETA KRAKOWSKA

N^ro 44.

Z KRAKOWA DNIA 1. CZERWCA 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

MY PREZES i SENATOROWIE

Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i Jego Okręgu.

Przywodząc do wykonania Artykuł VII. Uchwały Zgromadzenia Reprezentantów, pod dniem 10tym Marca r. b. zapadłey, mocą którey przez uchylenie podatków Akcyzowych od Artykułów pierwszey potrzeby, i dowoz wolny rzeczonych artykułów do Miasta Krakowa i Miasteczek Okręgowych, od dnia 1 Czerwca r. b. poczynaiąc, orzeczonym został, z zastrzeżeniem iedynie zachowania przepisów Policyynych. —— Na wniesienie Wydziałów Spraw wewnętrznych, i Policyi temczasowie stanowiemy, co następuie:

Art. 1. Wydział Dochodów Publicznych obwieści wszystkich Officyialistów poboru Konsumcyynego tak w Mieście Krakowie, iak i w Okręgu; iż począwszy od dnia 1 Czerwca wszelki pobor Akcyzowy od mięsa, piwa, i innych artykułów, które opłacie Suchey Taxy podlegały, ustać ma; i że takowe artykuły wolno przez kogokolwiek, i w każdym czasie mogą bydź do Miasta i Miasteczek w Okręgu wprowadzane.

Art. 2. Gdy przez ustanowienie wolności wprowadzania na konsumcyią do Miasta Krakowa, i Miasteczek w Okręgu wszelkich artykułów pierwszey potrzeby, iakiemi są: Mięso, Piwo, Mąka, Krupy, Jagły i Chleb, należy się Rządowi zabezpieczyć, względem ich dobrego gatunku; przeto w Mieście Krakowie Urząd Policyi Pośredniey, przy pomocy Urzędników Policyynych Zdrowia; w Okręgu zaś Policyyne, mieyscowe Władze czuwać będą; aby artykuły powyższe wprowadzane, i sprzedawane, pod żadnym względem zdrowiu Ludzkiemu niebyły szkodliwemi.

Art. 3. Każdy przekonany o wprowadzenie i sprzedaż niezdrowych artykułów żywności, oprócz konfiskaty sprzedawanego przedmiotu, utraci na zawsze prawo sprzedarzy, i ulegnie karom, za podobne przestępstwo Ustawami Policyynemi przepisanym.

Art. 4. Że zaś wolność wprowadzenia Mięsa i sprzedaży tegoż, szczególney baczności Rządu wymaga, stanowi się: iż każdy, chcący bić na handel Bydło, lub trzodę w Mieście Krakowie, lub w Okręgu, winien w przód będzie na to uzyskać konsens, który w Mieście Krakowie Wydział Spraw wewnętrznych i Sprawiedliwości; w Okręgu zaś Władze mieyscowe Policyyne, iakiemi są: Woyci i ich Zastępcy po wsiach, bezpłatnie na Papierze Stęplowym ceny groszy piętnastu wydawać będą; pod odpowiedzialnością za wszelką, w tey mierze czynioną trudność. — Zagraniczni zaś Mieszkańcy, Mięso na sprzedarz wprowadzaiący, winni równie będą mieć świadectwa Władz mieyscowych Miast, Miasteczek lub wsiów, w których są zamieszka-

temi, iż artykuły żywności, od nich na sprzedarz wystawiane, a szczególniey Mięso, iest z mieysc, żadney niepodlegaiących zarazie, i w żadnym sposobie zdrowiu Ludzkiemu szkodzić nie mogące. — Od obowiązków powyższych uwalniaią się, wszyscy Cechowi Rzeźnicy, tudzież ci, którzy na bicie Bydła iuż otrzymali Konsens od przyzwoitey Władzy za czasów Xięztwa Warszawskiego, lub obecnego Rządu, którzy sprzedawać będą mięsn w swych zwyczaynych Jatkach.

Art. 5. Każdy sprzedaiący mięso, wyiąwszy Cechowych Rzeźników, winien będzie mieć zawsze przy sobie Konsens lub świadectwo, w artykule poprzedzaiącym orzeczone, by takowym na zażądanie Urzędnika Policyynego w każdym razie z służącego mu Prawa sprzedarzy wywieść się mógł.

Art. 6. Władze Policyyne mieyscowe czuwać pilnie powinny, aby Bydło lub trzoda, przez koncessyonowanych Rzeźników bite, były zdrowe, i w razie dostrzeżenia przeciwnego postępowania, winne są zaraz pociągać przestępnych przed właściwe Policyyno-Sądowe Władze do ukarania, wedle obmowy artykułu 3go niniey-szego Urządzenia.

Art. 7. Sprzedaiący nie będą mogli sprzedawać mięsa w sztukach na oko; ale na funty i wagę sprawiedliwą, wyiąwszy przypadki, gdyby kupuiący sami żądali na sztuki bez wagi kupować.

Art. 8. Artykuły żywności, w artykule 2gim wyszczególnione, mogą bydź każdego dnia w tygodniu do Miasta Krakowa, i Miasteczek w Okręgu wprowadzane, i sprzedawane, wyiąwszy dni Swiętalne, w których sprzedarz do godziny dziewiątey ranney iedynie dozwala się, tudzież Swiąt Normalnych Uroczystych, iako to: w Niedzielę Wielkanocną, — Zielone Swiątki, — Boże Ciało, w dzień Wszystkich Swiętych, 1 Listopada, — Dzień Bożego Narodzenia, — w których żadna sprzedarz mieysca mieć nie będzie.

Art. 9. Mieysca do sprzedarzy w Mieście Krakowie naznaczaią się, iako to:

Dó sprzedarży Mięsa, w Mieście, wewnętrzna przestrzeń placu S. Szczepana.

Na Przedmieściu Kleparz, plac dawnych Jatek.

Na Kaźmierzu, plac, wolnica zwany, za Gmachem starego Ratusza sytuowany.

Co do sprzedarzy Chleba czarnego i białego, Mąki, Krup, Jagieł, Artykuły te maią bydź dobrze wypieczone, sprzedawane na placach zwyczaynych, na których dotąd sprzedarz tychże odbywała się. Władze Policyyne mieyscowe w Miasteczku Chrzanowie i Nowey Gorze wyznaczą place do sprzedarzy powyżey wyszczególnionych artykułów.

Art. 10. Gdy przez rozrząd enie artykułu poprzedniego wskazanemi są mieysca do sprzedarzy; przeto pod konfiskatą przedmiotu sprzedaży, zabrania się wszelkiey pokątney sprzedaży, tak po placach innych, iako też przez roznoszenie żywności po domach prywatnych.

Art. 11. Gdy wolność w wprowadzaniu Piwa iest równie orzeczoną; przeto wszyscy posiadaiący Browary w Okręgu lub za Granicą będą mogli takowe wprowadzać do Miasta Krakowa i Miasteczek, w Okręgu będących i sprzedawać, tak wprost Konsumentom prywatnym, iako też Szynkarzom mieyskim; ci zaś ostatni takowe bez wszelkiey przeszkody szynkować.

Art. 12. Rzeznicy, Piwowary, Piekarze, Krupnicy, Mącznicy, i Jaglarze Cechowi, nie będą mogli żadnych czynić przeszkod w sprzedaży, artykułów żywności osobom, iemiż handluiącym, i handlarze wspomnieni wyłącznie pod dozorem i opieką Policyi mieyscowey zostawać maią.

Art. 13. Wydział Policyi w Epokach zwyczaynych ogłaszać będzie Taxy wiktuałów, z potrąceniem uchylonego podatku, i nikomu z handluiących artykułami temi nie będzie wolno wyżey nad ustanowioną Taxę sprzedawać.

Art. 14. Urządzenie ninieysze przez Gazety Kraiowe, Dziennik Rządowy ma bydź obwieszczone, na placach Targowych dla publiczney Informacyi do odczytania wystawione, oprocz czego Wydział Spraw wewnętrznych i Sprawiedliwości w Mieście; Władze zaś Policyyne mieyscowe po Wsiach, zwykłym sposobem, podadzą go

do wiadomości każdego w szczególności Mieszkańca.

Art. 15. Wykonanie ninieyszego Urządzenia, i ściśle dopilnowanie wykonania Wydziałowi Spraw wewnętrznych i Policyi; w szczególności zaś Woytom Gminnym, i Policyi Pośredniey w Mieście; Woytom zaś i Ich Zastępcom w Okręgu polecamy.

Działo się na Posiedzeniu Senatu w Krakowie d. 24 Maia 1817 roku.

Wodzicki, P. S
Mieroszewski, S. J. S.

Z Warszawy d. 14 Maia.

Onegday, iako w dzień przypadaiących urodzin Nayiaśnieyszey W. X. Katarzyny Pawłowny, Królowey Wirtembergskiey, Władze kraiowe, tudzież Jenerałowie i officerowie woysk obu narodów mieli zaszczyt złożyć powinszowania J. C. Mości, W. X. Konstantemu; wieczorem oświecono miasto.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego
&c. &c. &c.
Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

W urządzeniu względem paszportów zagranicznych, przez Nas pod d. 31 Grudnia r. 1815 wydanem, zastrzegliśmy w artykule pierwszym, iż paszporta w Państwo Rossyyskie służyć maiące, podpisem Naszym zatwierdzonemi bydź powinny: kiedy wszelako Nayiaś: Cesarz i Król daiąc nowy dowód łaskawości dla poddanych swych Królestwa Polskiego, wziąwszy pod rozwagę rapport Nasz pod 11/23 Lutego r. b. sobie złożony, oświadczyć raczył, iż iest zamiarem Jego rozciągnąć i do Królestwa Polskiego przepisy swego ukazu w Petersburgu pod d. 13 Lutego k. d. roku bieżącego, względem związków poddanych Rossyyskich z obcemi kraiami wydanego, i Nas do ogłoszenia w tey mierze Uchwały stanowczey upoważnił, przeto na mocy takowego upoważnienia, postanowiliśmy i stanowiemy:

Artykuł 1. Dyrektor Policyi Jeneralney Królestwa w Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi, który na mocy powyższego urządzenia pod d. 31 Grudnia 1815 zapadłego, wydawał paszporta za granicę z swym podpisem, a w Państwo Rossyyskie za Naszem zatwierdzeniem, może sam takoweż paszporta do Rossyi, zaczynaiąc od dnia 1 Lipca r. b. w zwykłey formie na papierze stęplowym złotych sześć wydawać.

Art: 2. Również i Prezesi Kommissyy Woiewódzkich (wyiąwszy Prezesa Kommissyi Woiewództwa Mazowieckiego, iako pod bokiem Dyrektora Policyi Jeneralney zostaiącego) iak do innych kraiów obcych, tak i w Państwo Rossyyskie paszporta na papierze stęplowym złotych sześć, zaczynaiąc od dnia 1 Lipca r. b. wydawać mogą, ale tylko osobom w ich Woiewództwach osiadłym lub zdawna zamieszkałym, z zachowaniem wszelako potrzebney w tey mierze ostrożności.

Art: 3. Poddani Rossyyscy, opatrzeni w paszporta Gubernatora Woiennego, Jenerał Gubernatora lub Gubernatora Cywilnego, będą mogli bez żadney przeszkody wieżdżać lub wchodzić w granicę Królestwa, z warunkiem, iż takowe paszporta, przy wieździe lub wchodzie, przez Urzędy pograniczne celne Królestwa wizowanemi bydź powinny, czego bliższe dostrzeganie tymże Urzędom pogranicznym Królestwa iak naymocniey poleca się.

Art. 4. Cudzoziemiec chcący przeieżdżać przez Królestwo Polskie do Państwa Rossyyskiego, powinien mieć paszport od Ministra lub Ajenta Rossyyskiego przy dworze kraiu, z którego przybywa, onemuż wydany. Gdyby zaś iechał z miast lub mieysc, gdzie niemasz Posła lub Konsula Rossyyskiego, opatrzony bydź powinien w paszport do Rossyi, przez Gubernatora mieysca tego lub też Jenerał: Rządcę onemuż służący. Paszporta podpisane przez Urzędników powyższym podległych, iako to Kommissarzy Ziemskich, Landratów, Magistraty miast, do wiazdu w Państwo Rossyyskie, żadney wagi mieć nie mogą, i przybywaiąc za takiemi przez granicę Polską w kray Rossyyski wpuszczony nie będzie.

Art: 5. Ze zaś Nayiśn: Cesarz i Król raczył artykuły Traktatu Wiedeńskiego, między sobą a Cesarzem JMcią Austryi, i Królem JMcią Pruskim zawartego, co do posiadłości granicami przeciętych, rozciągnąć i do obywateli i mieszkańców Królestwa Polskiego w podobnym przypadku co do granicy Rossyyskiey zostaiących, chcąc przeto przyśpieszyć skutek tego dobrodzieystwa, Instrukcyią byłym Dyrektorom Skarbu dla Officyalistów pogranicznych, względem postępowania sobie z posiadłościami obywateli różno-rządowych od ściany Austryiackiey i Pruskiey, przez Kommissyią Rządową Przychodów i Skarbu pod dniem 13 Lutego 1816 wydaną, a przez Nas w dniu następnym potwierdzoną, niemniey powtórną Instrukcyią przez Kommissyie Rządowe Spraw Wewnętrznych i Policyi, oraz Przychodów i Skarbu, dla Władz pogranicznych Policyynych i Komór celnych nadgranicznych pod d. 27 Maia roku 1816 przepisaną, a przez Nas tegoż dnia potwierdzoną, i do granicy od ściany Państwa Rossyyskiego we wszystkiem zastosowaną mieć chcemy.

Art. 6. Dawnieysze Urządzenia względem Paszportów zagranicznych, w czem nie są ninieyszem Postanowieniem uchylone, w całey ich mocy zachowuiemy.

Uskutecznienie tego Postanowienia Kommissyiom Rządowym Spraw Wewnętrznych i Policyi, oraz Przychodów i Skarbu, w czem do którey należy, polecamy, i oneż w Dzienniku Praw umieszczone mieć chcemy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney d. 6 Maia 1817 r.

(Pod.) *Zaiączek.*

Minis: Spraw Wew: i Policyi (podp:) T. *Mostowski.* — Radca Sekre: Stanu Jenerał Brygady, (pod.) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu, Jen. Br.
(podp.) *Kossecki.*

Zgodno z wypisem:
Minister Sprawiedliwości *W. Sobolewski.*
Zastęp: Sekr: Jener: *J. Hankiewicz.*

Ze Lwowa d. 14 *Maia.*

N. Pan raczył mianować Kommissarzami swoiemi na nastąpić maiącym Seymie, pierwszym JW. Hrabiego Kazimierza Rzewuskiego, a drugim, JW. Hrabiego Stanisława Mniszka.

Ogłoszono tu drukiem, iż zgromadzone Stany wybiorą na pierwszym Seymie Deputowanych Wydziału Kraiowego, i rozdadzą urzędy Sekretarza i Archiwisty w tymże wydziale. Z każdego z 3ch pierwszych Stanów wybierze się po dwóch, a z 4go mieyskiego ieden Deputowany, Jeden z Deputowanych 3ch pierwszych Sta-

nów wybranym będzie na 6 a drugi na 3 lata; Deputowany zaś mieyski na lat 6. Deputowani ci pobierać będą następuiącą płacą roczną: Deputowany duchowny 1000 zł. ryń. Deputowany ze Stanu Magnatów i Rycerskiego 2000 zł. ryń. Deputowany mieyski 900 zł. ryń. Deputowani 3ch pierwszych Stanów powinni należeć do iednego z tychże Stanów. Kandydaci maią podać prośby swoie do dnia 10 Czerwca r. b. Prezesowi Rządu kraiowego i Stanów. Co się zaś tycze urzędu Deputowanego mieyskiego, osobne w tey mierze wyydzie rozporządzenie. Urzędy Sekretarza i Archiwisty będą na zawsze rozdanemi. Sekretarz brać ma 1200 zł. ryń. pensyi roczney, a Archiwista 1000. Staraiący się o te urzędy złożyć powinni zaświadczenie moralności i wiadomości swoich, a nadewszystko biegłości w ięzykach Niemieckim, Polskim i Łacińskim.

Mundur zwyczayny Stanów Galicyyskich będzie: Frak granatowy z szkarłatnym kołnierzem i wyłogami z iednym rzędem guzików, kamizelka biała, spodnie białe lub granatowe do botów, naramniki złote, a na nich herb Gallicyyski wypukło haftowany, guziki żółte z takimże herbem, kapelusz stosowany, i szpada z rękoieścią srebrną. Można także używać stroiu narodowego, a ten iest: Kontusz granatowy z kołnierzem i wyłogami szkarłatnemi, żupan biały, czapka czerwona, szabla z rękoieścią i rapciami srebrnemi, i pas srebrno lity. Względem munduru galowego wyydzie poźniey urządzenie.

N. Cesarz i Król raczył mianować rzeczywistym swoim Szambelanem JW. Józefa Hrabiego na Liptowie i Orawiu Komorowskiego, Kawalera Orderów S. Jana Jerozolimskiego wielkiego przeorstwa Państwa Rossyyskiego, Polskiego S. Stanisława pierwszey klassy, i Bawarskiego Lwa złotego. — Stosownie do tey godności, rzeczony Hrabia w dniu 4 t. m. wykonał przysięgę przed JW. Baronem Hauerem, Prezesem kraiowego Rządu Gallicyyskiego.

Z Londynu d. 13 Maia.

Xże Wellington miał d. 10 b. m. audyencyią pożegnania u Xcia Rejenta, a w wieczór odiechał do Dowru, zkąd przewiezie się do Francyi. Nie będzie tu więc znaydował się na otworzeniu mostu Waterloo.

Oczekiwany tu iest Lord Beresford, feldmarszałek woysk Portugalskich, który iak mówią opuścić ma tamteyszą służbę.

W wyższey izbie wniósł Hr. Liwerpool o wyznaczenie kommissyi do roztrząśnienia ustaw względem ubóstwa. — Okolnik Lorda Sidmouth (ministra spraw wewnętrznych) który upoważnia urzędników do ogłoszenia pewnych pism za paszkwile i onych zakazania, dał powód Lordowi Grey do wniosku, lecz ten większością 75 przeciw 19 głosów odrzucony został.

Po upłynieniu lat 4 zatrudniła się znowu izba niższa pytaniem względem przypuszczenia Katolików Irlandskich i Angielskich do prawa obywatelstwa. W roku 1813 wniósł rzecz tę P. Grattam, która o mało nie utrzymała się, gdyż za ostatniem dopiero odczytaniem powstał przeciw niey mowca izby i została 251 przeciw 247 głosów odrzucona. Tą razą wniósł ią także P. Grattam, i popierali ią mocno Lord Castlereagh i P. Canning; wszelako żądana kommissyia do ułożenia w tey mierze proiektu do billu została 245 przeciw

zai głosów do dalszego czasu odłożona.

Dzienniki tuteysze nie są z tego postanowienia kontente. Nie upatruią wprawdzie w nim ducha stronnictwa, ale sądzą bydź pokrzywdzonych Katolików, chociaż nie dali do tego powodu. Cieszą się iednak, że to niższa nie wyższa uczyniła izba, w którey zasiada wiele biskupów, gdyż zarzucanoby im nietolerancyią.— P. Brougham rzekł niedawno w niższey izbie, iż nayszczęśliwsze są te kraie, w których skarb nie potrzebuie uciekać się o pożyczkę do bankierów.

Rozpoczęła się teraz sprawa kryminalna przeciw siedzącem w Towrze zbrodniarzom, to iest Watsonowi starszemu, byłemu tandyciarzowi, Prestonowi szewcowi pomieszanych zmysłów, Hooper, czeladnikowi szewskiemu, i Keans, byłemu kopiiście, a potem krawcowi, do których przybył niedawno piąty Thistlewood, przyiaciel młodszego Watsona. Oskarżono ich 1) Że chcieli Króla zabić, 2) złożyć go z tronu, 3) woynę domową wzniecić, 4) odmienić rząd, i t. d. Wielki sędzia oświadczył, iż te obwinienia maią mieysce, wyiąwszy Krawca Keansa. Sprawa ta iuż nie iest dla tuteyszey publiczności nowością, równie iak spisek w Manszestrze, obchodzi ią tylko nędza uboższych klass ludzi.

O 5 mil od Oxfordu poiedynkuiący się na pięści wyzionął niedawno ducha od pięści swego przeciwnika. Zwyciężaiący chciał z 20 gwineiami, które przez zakład tego poiedynku wygrał, uciec, ale przytrzymany został i będzie iako zabóyca sądzony.

Umarł tu prywatny człowiek, John Elwes, który synowi swoiemu zostawił 450,000 f. szt. (blisko 3 mill. talarów.)

Józef Bonaparte miał udać się do Mexyku.

Zawsze tu ieszcze przyprowadzaią z różnych okolic zbrodniarzów stanu.

Zapewniaią, iż przyiaciele Lorda Grenville odstrychnęli się od strony oppozycyyney i przeszli do Ministrowskiey.

Podług doniesień z Kalkuty zakład Chandernagore został d. 4 Grud: Kommissarzom Króla Francuzkiego oddany.

Podług ostatnich doniesień z wyspy S. Heleny tyie nadzwyczay Bonaparte; lecz zawsze iest złego humoru.

Mówią, iż uwięziona w Paryżu Pani Regnault de St. Jean d'Angely otrzyma w krótce paszport do udania się za swoim mężem do Ameryki.

Rząd Amerykański nie chce przyiąć posła od rokoszanów Hiszpańskich, którzy opanowali Pensakola.

Z *Paryża d.* 14 *Maia.*

Xże Wellington wysiadł d. 11 b. m. o godzinie 7 w wieczór z swoią małżonką do Kale, nocował w St. Omer, a 12 przybył do główney swoiey kwatery do Cambrai.

Przybyłych z Rossyyskiey niewoli 18 żołnierzy z dawney gwardyi przyiętemi zostali do gwardyi Królewskiey.

Poseł Hiszpański Hr. Fernan Nunez oddał onegday Królowi list wierzytelny.— Infant Hiszpański Don Franciszek de Paulo przyiechał do Paryża.— Król udać się ma na kilka tygodni do Fontainebleau. Przyszedł iuż zupełnie do zdrowia i przeieżdża się codziennie.

W Bordeaux odbywa się w sądzie kryminalnym sprawa 28 osób obwinionych o zbrodnią przeciw kraiowi. Na czele ich

znaydował się niejaki Randon (o którym namieniło się iuż dawniey.) Ten udawał się za Mameluka Bonapartego, usiłował zrobić spisek przeciw Burbonom i woysko na rzecz Bonapartego urządzić.

Przed kilku tygodniami dozwolił rząd wniyścia do Francyi Niemieckim gazetom i periodycznem pismom.

Podług doniesień z Pampelony miano w Arragonii odkryć nowy spisek i wiele officerów Hiszpańskich uwięzić.

Z Madrytu d. 2 Maia.

Lascy i główni spisku wspólnicy zostali przez sąd woienny na śmierć skazanemi. Pierwszy byłby uszedł, gdyby w ucieczce nie były go porwały bóle podagr[y].

Z Bruxelli d. 15 Maia.

Hr. Croquenbourg, czyli Cruyckembourg, który był w Paryżu uwięziony, przybył tu onegday. Nie sądzono go w Paryżu, ale odesłano go przez żandarmów do granicy, gdyż wstawiał się za nim nasz poseł.

Podług pism naszych ściąga się wiele Hiszpańskiego woyska i artyleryi do Badaioz, a Portugalskiego pod Elvas.

P. Rioust, który w Paryżu za pismo o Carnocie osądzony został na 2letnie więzienie i zapłacenie 1000 fr. uniknął tey kary uciekłszy do Gandawy.

Minister nasz spraw wewnętrznych, Baron Coninck, obieżdża teraz północne nasze prowincyie.

Przybyła tu z Anglii Xiężna Esterhazy, a Xiężna Dalmacyi, małżonka Soulta, przeiechała tędy z Düsseldorfu do Paryża.

Od brzegow Menu d. 18 Maia.

Na 27mem posiedzeniu seymu Niemieckiego Poseł Austryiacki rozwinął dokładnie stosunki zagranicznych Mocarstw z seymem związku Niemieckiego. Upoważnieni przy seymie zagraniczni posłowie takich samych praw używać będą iak posłowie seymu. Wierzytelne listy, pisma do seymu i t. d. oddawać będą prezyduiącemu Posłowi, który przedstawiać ie będzie seymowi, a ten stanowić względem nich albo zaraz będzie, albo za zgłębieniem ich przez wyznaczoną kommissyią. Poseł Pruski zgodził się z pochwałą na ten proiekt, a dla innych posłów iest protokuł otwarty. — Francuzki Jenerał Alix podał do tegoż seymu zażalenie przeciw Elektorowi Heskiemu, w którem uprasza o zwrócenie mu zabraney wsi Freudenthal i wynagrodzenia za odięte mu z tey wsi dochody.

Hr. Gottorp (były Król Szwedzki Gustaw Adolf) bawi ciągle w Frankforcie. — Xże Eugeniusz kupił byłe opactwo Eichstädt przy Neuburgu.

Nędza w niektórych okolicach Szwaycaryi tak iest wielka, iż ludzie, a mianowicie około Genewy, z głodu umieraią.

Słychać, iż w Bawaryi w krótce konstytucyia ogłoszoną zostanie, nad którą naradzała się rada stanu od nieiakiego czasu w obecności Króla i Następcy tronu.

Gazeta Frankfortska umieściła następuiący wyciąg z listu z Stambułu: —" Porta Ottomańska nie tylko z powodu buntu wielu baszów, ale i przez zagrożenie woyną z strony Perssyi zniewoloną została do nakazania w całem państwie znacznych uzbraiań i tworzenia na Tureckich wyspach Europeyskich korpusów. Jeżeli przyydzie do woyny między Portą i Persyią, tedy przypisać ią należy wysokiey polityce Europeyskiego Sąsiada obu tych państw, bo

iakikolwiek bądź będzie tey woyny wypadek, osłabią się nawzaiem i staną się łatwieyszemi do pokonania. Mnóstwo Francuzkich officerów, którzy szukaią w Turczech służby, iako też pozwolenie rządu Angielskiego officerom swoiego narodu wchodzenia w służbę Perską, nie mało przyłożą się do urządzenia woysk obu tych Mocarstw i zachęcenia ich do woyny. Jak Angielski wpływ przeważa w Persyi, tak znowu Francuzki w Turczech.,,

Z Heidelberga d. 13 Maia.

Urodzony w d. 1 Maia r. z. pierwszy syn Następcy W. Xięztwa Badeńskiego, umarł d. 7 b. m. Lecz kray cieszy się nową nadzieią, ponieważ Xiężna Następczyna dosyć daleko znayduie się wciąży.

Rząd Bawarski zapobiegaiąc tego rocznemu niedostatkowi w kraiu swoim, zakupił także znaczną ilość żyta w Rossyi, które do 90,000 szeflow podaią, i w krótce ma wodą do Lubeki nadeyść.

Z Włoch d. 9 Maia.

Ponawia się pogłoska o pogorszeniu zdrowia Oyca Sgo i o nakazanych po kościołach i klasztorach z tego powodu modłach. Chorować on ma na puchlinę piersiową.

Rozchodzi się znowu pogłoska o ustąpieniu zakonowi Maltanskiemu wyspy Grossa. (Isola Grossa, Plantanum czyli wyspa S. Michała, leży pod brzegami Dalmacyi Weneckiey, niedaleko wysp Curzola i Lissa.)

Listy z Korfu donoszą o wielkich poruszeniach na wszystkich wyspach Jońskich, których wielu Anglików paść miało ofiarą. Anglicy zmocniaią się z Gibraltaru i Malty w niektórych mieyscach nad Albańskiemi brzegami.

Znayduiący się w Neapolu Xże Hesko - Homburski wybiera w podroż do Grecyi.

Mówią, iż Xże Rejent Angielski i Cesarz Rossyyski oświadczyli Oycu S. chęć swoią przykładania się z nim razem do rozszerzenia Swiętey naszey Religii.

Z Kopenhagi d. 17 Marca.

W handlu panuie cisza; papiery ciągle się polepszaią; towarów cena spada w miarę polepszania się papierów, ale żywność zawsze iest droga i musi bydź srebrną monetą płacona.

W tych dniach pokazało się tu bezimienne pismo bez wyrażenia mieysca druku, uymuiące się za Napoleonem Bonaparte, pod tytułem: " Napoleon iedyny przez przyiaciela prawdy. W Skandynawii 1817.,,

Xżna wdowa Brunświcko - Bevern przybyła d. 13 b. m. z Glüksberga do zamku w Odenssee. Xże Devonshire przybył tu z Anglii i wysiadł do swoiego krewnego posła Angielskiego P. Fostera. Jutro trzymać mu będzie do chrztu syna, po którym przestawiony zostanie przed Królem i Królową, a za parę dni uda się przez Szwecyią do Rossyi.

Z Sztokolmu d. 9 Maia.

Mówią tu, iż w krótce zwołany zostanie seym Szwedzki. Wniesionym zapewne do postanowienia stanów zostanie zakaz wprowadzania zbytkowych towarów i zastąpienia przez ten zakaz ubytku dochodów celnych, iako też obmyślenia środków przeciw ukradkowemu handlowi i podniesienia biegu wexlowego.

DODATEK DO Nro 44. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 1 CZERWCA 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

SENAT RZĄDZĄCY
Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakową i Jego Okręgu.

Gdy Wysoka Kommissyia Organizacyyna wydawszy Statut, Urządzaiący mieszkańców wyznania Moyżeszowego, w Wolnym Mieście Krakowie i iego Okręgu znayduiących się (który Publiczności Dziennikiem Rozporządzeń Rządowych w druku oznaymionym zostaie) w wielu Punktach Rozporządzenia swoie stosuie do dnia ogłoszenia rzeczoney Ustawy (Senat oświadcza: iż dniem ogłoszenia iest dzień pierwszy Czerwca Tysiącznego Ośmsetnego Siedmnastego roku, do którego namienione Rozporządzenia stosować będzie należało. W Krakowie d. 28 Maia 1817.

(pod.) *Wodzicki*, *P. S.*
Mieroszewski, *Sek. J. S.*

Dalszy ciąg Rękopismu przyby'ego niewiadomym sposobem z wyspy S. Heleny.

"Obowiązek utrzymania systematu lądowego sprawiał trudności z rządami, których nadbrzeżne prowincyie ułatwiały przemycanie. Między temi kraiami, Rossyia była w trudnem położeniu; nie doszła była jeszcze do tego stopnia, aby się mogła obeyść bez płodów Angielskich. Wyciągałem iednak, aby ie zakazano; było to niedorzecznością, lecz konieczną dla uzupełnienia przedsięwziętego systematu. Zdarzały się przemycenia. Przewidywałem ie. Lecz, że nie tak łatwo wprowadza się towary drogami zamkniętemi iak otwartemi, mniey więc zawsze wchodziło z przemycenia, a niżeli gdyby ie wolno było wprowadzać. Spełniłem tym sposobem dwie trzecie części moiego zamiaru. Nie zmnieyszyło to iednak moich uskarżań. Usprawiedliwiano się, i zaczęto na nowo handel. Poróżniliśmy się. Nie mogło to trwać długo.

"Skłoniła się Rossyia do woyny. Wyiechałem do Drezna. Woyna ta miała nieodzownie rozstrzygnąć spór, ciągnący się od lat 20, bo miała bydź ostatnią, gdyż za Rossyią iest koniec świata.

"Wiedziałem, iż śmiałość często się udaie; sądziłem, iż potrafię w iedney kampanii zrobić to, com sobie we dwóch obiecywał. Podobał mi się ten pośpiech; zacząłem bowiem czuć niespokoyność w umyśle moim. Stanąłem na czele woyska, które nie znało innego uczucia, prócz sławy, ani inney oyczyzny, prócz pola bitwy. Zamiast zabezpieczenia własnego kraiu i posuwania się z pewnością, przeszedłem Polskę, i przeprawiłem się za Niemen. Pokonawszy przeciwne woyska, ciągnąłem bez zatrzymania się, i wszedłem do Moskwy. Tam skończyły się moie powodzenia, i tam życie moie powinno było się skończyć.

"Będąc Panem stolicy, którą Rossyanie oddali mi w perzynie, wypadało mi sądzić, iż to Mocarstwo uzna się zwyciężonem, i przyymie piękne warunki pokoiu, które podać kazałem. Lecz szczęście opuściło naszę sprawę. Zawarła Angliia trak-

tak pokoiu z Rossyią i Turcyią, przez co nowe woysko przeciwko mnie stanęło. Francuz, który trafunkiem został następcą tronu Szwedzkiego, zdradził interessa oyczyzny swoiey, i połączył się z iey nieprzyiaciołmi, w nadziei otrzymania Norwegii za Finlandyią.

" Ułożył on plan obrony Rossyi; nie dopuszczała Anglija, aby Rossyja przyięła pokoy. Dziwiła mię zwłoka w iego zawarciu. Zbliżała się zima. Widać było oczywiście, iż nie chciano pokoiu. Przekonany o tem, kazałem zaraz cofać się. Zywioły uczyniły móy odwrót srogim (*severe*). Przerażony widokiem tych klęsk, musiałem sobie przypomnieć, iż Monarcha nie powinien nigdy ani się naginać, ani rozczulać

" Zdumiały bardziey Europę moie klęski, aniżeli szczęście. Nie należało mi iednak łudzić się pierwszym iey milczeniem. Straciłem połowę woyska. Zdawało się rzeczą łatwą pobić resztę; gdyż w tedy byłem słabszy. Widziałem iuż rozlegaiący się odgłos tryumfu nademną. Chwila porażki nie iest dogodną do zawarcia pokoiu. Ofiarowała atoli Austryia pośrzednictwo; odrzucono ie. Cieszyło to Austryią, bo przez móy upadek powstata. Wypadało mi na nowo zwyciężać, dla poparcia moiey sławy; nie wątpiłem o wypadku, dopoki widziałem, iż Francyią dzieli moie zdanie. Rozpocząłem kampaniią, strasznieyszą niż kiedykolwiek. Woysko moie zasługiwało bardziey na nazwisko woiennego, a niżeli biegłego w woiowaniu; lecz przyznawało sobie dziedzictwo dawney sławy, i z ufnością dało mi się prowadzić..... Miałem trudną zagadkę do rozwiązania. Wszystko ieszcze było skupione, ale słabo. Powstały całe Prussy. Rozrzucano w Niemczech odezwy, zachęcaiące lud przeciwko nam. Zachwiało się całe moie systema. — Los świata polegał na trafunku; bo żadna strona nie ułożyła mocnego planu. Wszystko zależało od iedney bitwy. — Po trzech odniesionych zwycięztwach, Austryia podała mi warunki pokoiu. Warunki te były na pozor znośne; wielu innych na moiem mieyscu byłoby ie przyięło. Żądano oddania prowincyy Illiryyskich i miast Anzeatyckich; mianowania udzielnych Monarchów w Królestwach Włoskiem i Hollenderskiem; ustąpienia Francuzów z Hiszpanii, i przywrócenia Papieża do Rzymu. Chciano także odemnie, abym się zrzekł ligi Reńskiey i Szwaycarskiey; lecz o to niebardzo nalegano. — Nie mogłem przyiąć tych warunków. Gdybym oddał miasta Anzeatyckie, dowiódłbym, iż mogę coś oddać, i każdy żądałby swoiego. Gdybym zezwolił na ustąpienie Francuzów z Hiszpanii, okazałbym, iż pochwalam wszelki opór. Gdybym złożył żelazną koronę, Francuzka zachwiałaby się na moiey głowie. Pokóy był zgubą moią: woyna mogłaby mię ratować. Odrzuciłem więc pokoy, a zacząłem woynę. Spodziewałem się stanowczego wypadku po moim planie. Lecz niestety! w licznem woysku naczelny wódz nie może bydź wszędzie. Obroty moie były naylepszemi zę wszystkich, iakie kiedy ułożyłem; ale Jenerał Vandamme opuścił swoie stanowisko, dał się odciąć i zabrać w niewolą, Macdonald ugrzązł w zalanych powodzią okolicach; Ney został na głowę porażonym, i w kilka godzin zepsuł się móy plan.

(*Reszta potem*)

Bieg Pieniędzy w Wiedniu dnia 24 *Maia* 1817 *r.*

Czer: Zł: Hollenderski 15 Zł. r. 24 kr. Szein:
Czer: Zł: Cesarski 15 — 10 — —
Moneta konwencyyna za 100. , . 328 ⅞ Szeinami.
W Krakowie daią za Zł. ryn. w Szeinach Złp. 1. gr. 4 monetą srebrną.

DONIESIENIA

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym, Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Kiedy P. Pulkiert ostatni nabywca Młyna w Rakowicach przez wieczną Dzierżawę dla trudności w użyskaniu Paszportu wyniesienia się za granicę, nie uiścił się w dopełnieniu warunków Kontraktów, Kommissyia Włosciańska postanowiła na nowo puścić wspomniony Młyn drogą Licytacyi z tą dla licytuiących dogodnością, iż iuż cena pierwszego wywołania i ustanowienia Kanonu nie będzie Złp. 3133 gr. 3 i ⅓, ale Złp. 2333 gr. 3 i ⅓. Pierwszy

więc termin Licytacyi iest ustanowiony na dzień 6 Czerwca r. b. i takowa w Biórze Wydziału Dochodów Publicznych o godzinie 10 ranney rozpocznie się. — W Krakowie dnia 18 Maia 1817 r.

Linowski.

Gadomski, S. W.

Syndycy upadłości Handlu Błażeia Józefa Lipnickiego Rezolucyią W. Ostaszewskiego Sędziego delegowanego z dnia 14 Maia r. b. upoważnieni podaią do wiadomości, iż w dniu 10 Czerwca r. b. i następnych w Krakowie przy ulicy Floryiańskiey odbywać się będzie pod Nr. 508 sprzedaż przez publiczną licytacyią za gotowe pieniądze, różnych ruchomości iako to: materyiałów aptekarskich i towarów korzennych, materyiałów pismiennych, tudzież naczyń szklanych, kamiennych, drewnianych, beczek, pudeł, pak, wag, gwichtow, krzeseł, kanap, stołów, stolików, kantora Kupieckiego, pras, kassy, zwierciadeł, obrazów, sukien damskich i mężkich, zegarów, sreber, kleynotów, i wszelkich innych ruchomości do massy upadłego należących. Chęć kupienia maiący zechcą się więc stawić w wyżey oznaczonym mieyscu. W Krakowie dnia 22 Maia 1817 r.

Pisarz Trybunału I. I. W. N. S. N. M. K. i J. Okręgu. Podaie do publiczney wiadomości, iż Dom w dwóch częściach murowany, a w trzeciey części drewniany, o iednem piętrze na przedmieściu Smoleńsko, przy Krakowie pod L. 181 z iedney strony z Szpitalem Kościoła Bożego miłosierdzia, a z drugiey stoi narożnie ku Rudawie, oraz Browar do tegoż Domu należący Liczbą 182 oznaczony, obok tegoż Domu stoiący, z wszelkiemi zabudowaniami do Sukcessorów małoletnich, po niegdy Marcinie Home pozostałych należące, w Gminie IXtey W. M. K. sytuowane, w których na teraz mieszkaią, w iedney części Domu JP. Maryianna z 1go Home, drugiego małżeństwa Szaleska, w drugiey zaś Jan Pachowski murarz, sprzedany będzie przez publiczną Licytacyią, a to na satysfakcyią dwóch summ, pierwszey Złp. 1550 gr. 11, drugiey 1308 gr. 15 z mocy ugody przez tegoż niegdy Marcina Home w Sądzie Pokoiu P. M. K. W. Igo w dniu 20 Czerwca 1812 uczynioney, wraz z prowizyiami Ur. Stanisławowi Bugayskiemu winnych wraz z kosztami prawnemi i exekutnemi. Takowego zaięcia sprzedaż popierać będzie W. Adam Krzyżanowski Patron W. P. D. w Krakowie przy ulicy Szpitalney pod Liczbą 561 mieszkaiący. — Protokół zaięcia tego Domu z Browarem uskuteczni Ur. Jan Nep. Franki Komornik W. K. (co do tey czynności przez JW. Prezesa S. A. W. M. K. upoważniony) pod dniem 5 Marca r. b. 1817, którego kopiie Stronom prawem wskazanym przez Iana Szegę Woźnego Audyencyonalnego Tryb. I. J. W. M. K. wręczone zostały. Po uskutecznieniu takowych formalności, Protokoł ten w Akta Hipoteczne W. M. K. i J. O. pod dniem 21 Marca r. b. 1817 Vol. I. w Księdze zaięciów i obwieszczeń na karcie 26 pod Liczbą 9 wpisany, a dnia 30 Kwietnia r. b. ukończony i wydany (iak wzmianka o tem przez W. Konserwatora Hipoteki W. M. K. poświadcza), oraz w Kancellaryi Trybunału w Księdze I. na karcie 72 pod L. 7 pod dniem 5 Maia r. b. 1817 wpisany został. Do pierwszey zaś publikacyi warunków wyżey wspomnionych Realności dzień 24 Czerwca r. b. 1817 iest wyznaczony, a zaś następne termina podług Ar. 701 K. P. S. na Audyencyi Trybunału I. J. W. M. K. i J. O. oznaczone będą. — Dan w Krakowie d. 23 Maia 1817 r.

Kuliczkowski, Pis.

Dnia 10 Czerwca r. b. o godzinie 9tey ranney, a o 3ciey po południu w Krakowie przy Ulicy Gołembiey pod L. 282 różne kosztowności, iako to: Zegarki złote, Pierścienie, Naczynia srebrne, naywięcey daiącemu, za gotową srebrną courant monetę sprzedawane będą, które to kosztowności chęć licytowania maiący dnia 7, 8 i 9go Czerwa r. b. w mieszkaniu podpisanego wzwyż wyrażone od godziny 9tey aż do 12tey ranney widzieć mogą, w terminie zaś i w mieyscu do licytacyi wyznaczonem stawić się zechcą. — W Krakowie dnia 5t Maja 1817 r.

Jan Kanty Kowalski, Kom.

Podpisany wyda w krótce Dzieło pod tytułem: *Nova methodus inventa oeconomiae politicae particularis*, w którym 1mo: Poda sposób iak 100 lub więcey dzieci, iedney

godziny, bez książki, sylabizować i czytać, niemaiące piora, papieru, ani atramentu pisać i rachować, z wielką oszczędnością wydatków i łatwością nauczać można. — 2do Jak można szkołę pracy i zarobku z oszczędnością założyć, zapobiegaiąc rozmnożeniu się nowych żebraków. — 3tio Jak można temu zapobiedz, aby złoczynca na kilkanaście lat skazany na mieysce poprawy, więcey iak potrzebuie do wyżywienia, w mieyscu poprawy zarobił. — 4to Jak można temu zapobiedz, aby fundusz ubogich był dostarczaiący bez naymnieyszego dodatku. Co do 1go punktu iuż doświadczenie iest tego czynu naylepszym świadkiem, ia zaś te naukę wydoskonalił, rozszerzył, i dla Polaków za użyteczną uznał; pewny nawet Cesarz i Król wysłali uczonych Mężów do Anglii i Szwaycaryi, aby przeięli ten sposób nauczania. Takową książkę użyteczną bydź sądzę Urzędnikom Rządowym, Nauczycielom, Urzędnikom poprawczym, &c. Prenumerata 4 Złp. Podpisany oświadcza Publiczności wszelką wątpliwość rozwiązać na żądanie Urzędników Rządowych, Członków Akademii lub bądź iakiegokolwiek publicznego Instytutu, i sam przez siebie praktycznie uskutecznić, gdy tylko po ukończoney pracy nadzieię nagrody obiecywać sobie będzie mógł. *X. Fr. de Jussen*, w Krakowie w Floryiańskiey ulicy pod Nro 504 mieszkaiący.

W dniu 18 Czerwca r. b. o godzinie 10 ranney w Zabcu w Powiecie i Obwodzie Stopnickim Województwie Krakowskim sprzedarz w drodze Exekucyi następuiących effektów, Pszenicy, Jęczmienia, Owsa, Grochu, Siana w stertach, oraz Wołów opasznych sztuk 46 i Owiec 90. Na żądanie Kuratora massy Kredalney Józefa Gutowskiego zatradowanych przez publiczną Licytacyią za gotową zapłatę odbędzie się. — Dan w Szkalbmierzu d. 29 Maia 1817.

Jacek Kawecki, Kom. Sąd. Ptow Szkalb. i Hebd. w Woie. Kr.

W dniu 15 Czerwca r. b. o godzinie 9 ranney w Donatkowicach we dworze Części W. Ludwiki Gołuchowskiey wdowy w Powiecie Szkalbmirskim Obwodzie Miechowskim odbędzie się w drodze exekucyi Licytacyia na Wydzierżawienie od dnia 24 Czerwca r. b. dochodów Części W. Ludwiki Gołuchowskiey, z wysiewów wyprowadzonych na rok ieden lub więcey podług warunków przed licytacyią ogłosić się mianych, gdzie oraz różne sprzęty pokoiowe iako to, Kanapy, Krzesełka, Stoliki, i t. d. sprzedane zostaną, wszystko to za gotową zapłatę, a to na żądanie W. Praxydy z Trembeckich Strądomskiey wdowy. Dan w Krakowie dnia 1 Czerwca 1817.

Jacek Kawecki Kom. Ptow Krakow. i Szkalb.

Uwiadomia się Publiczność, iż dnia 8 Czerwca r. b. na grúncie Wsi Brzegi zwaney w Powiecie Jędrzeiowskiem leżącey sprzedane będzie sposobem Licytacyi publiczney skopów 200, wełna, pszenica, proso, groch, owies, jęczmień, konopie w włóknie, ziemniaki, &c. wszystko w znacznych ilościach, tudzież, kilkadziesiąt sążniów drzewa; zaś d. 9 Czerwca na Folwalku Brzezno zwanym, iako do Dóbr tych należącem Krów 18, jęczmien a w ziarnie 100 korcy, równie owies, pszenica i groch; nakoniec dnia 15 Czerwca r. b. w mieście Jędrzeiowie pod Nro 68 iako w mieyscu Urzędowania podpisanego Komornika też dobra z wszelkiemi użytkami dla zaspokoienia należytości prywatnych i publicznych, więcey daiącemu w drodze exekucyi wydzierżawione zostaną. Każdy więc chęć nabycia produktów lub innych artykułów czyli Dzierżawy maiący, obowiązany iest terminów i mieysc wyżey oznaczonych pilnować, oraz w pieniądz w Królestwie kursuiący zaopatrzony być. — Dan w Jędrzeiowie dnia 20 Maia 1817.

Ignacy Rzuchowski, Kom. Pow. Jędrz. W. Krak.

Gdy w mieście Powiatowem Jędrzeiowie na targowisku dnia 15 Czerca r. b. od godziny 9 ranney sposobem Licytacyi publiczney, Owiec sztuk 60, trzody 5ro, i krowa iedna, w Opatkowicach Poiałowskich na rzecz WW. XX. Dudzińskiego i Szwarczyńskiego zaiętych, sprzedawane, oraz tenże Folwark dnia 29 Cerwca w tym Mieście pod Nro 68, to iest, w mieyscu Urzędowania Komornika wydzierżawiony zostanie, o czem się Publiczność uwiadomia. — Dan w Jędrzeiowie dnia 24 Maia 1817 r.

Ign. Rzuchowski, Kom.

Barbara Pykowska Akuszerka mieszkaiąca dawniey na Floryiańskiey ulicy pod Nrem 538, teraz przeniosła swoie mieszkanie na Sławkowską ulicę pod Nro 436.